

דף מג.

עין משפט ד.

אה"ע סימן יג פעיף א

עיינ לעיל דף מא. עין משפט ט

אה"ע סימן יג פעיף יא

עיינ לעיל דף מב. עין משפט ה

עין משפט ה.

אר"ח סימן תקנא פעיף ג

ג. ה. שבוע שחל בו תשעה באב אסור לספר ולכבס אפי' אינו רוצה ללבושו עתה אלא להניחו אחר ט' באב^ק, ואפי' אין לו אלא חלוק אחד אסור.

ג. ו. אין ללבוש או להציע גם המכובסים מקודם, ואפי' מטפחות הידים והשלחן אסור, וכיבוס שלנו^ר מותר, אבל גיהוץ שלנו אסור, וכלי פשתן אין בהם איסור גיהוץ^ש והרי הם ככיבוס שלנו שמותר. ודוקא

ק. וי ו להסתרק מותר גם לאיש בשבוע זה. מ"ב אות כ'. ואשה אסורה להסתפר ג"כ בשבוע זה לדעת הנו"ב, וכ"כ המשב"ז אות י"ג, אך לגלח הצדעין יש להקל באשה, והגם שיש מקילין ראוי להחמיר. כה"ח אות מ"ז.

ו ו ולגזוז הצפרנים כתב הט"ז בס"ק י"ג דגם למחמירים בתספורת מ"ז תמוז אין להחמיר בגזיזת הצפרנים רק בשבוע שחל בו תשעה באב, והמ"א מתיר גם בשבוע זה, ובפרט לצורך שבת או לטבילה מותר גם לדעת הט"ז כ"כ המ"א. כה"ח אות מ"ח-מ"ט. וה"ה למוהל מותר לתקן צפרניו בשבוע זה.

ו ו ואם הצפרנים עודפים על הבשר שצריך לחתוך אותם דשם נתלים החיצונים והמגדל אותם עונשו קשה מאוד, בכה"ג מותר לחתוך אותם אפי' ביום ט' באב עצמו, ואם אפשר יעשה בידיו או בשיניו. כה"ח אות מ"ט.

ר. היינו של חו"ל שאין הכיבוס יפה ככיבוס ארץ ישראל וע"כ מותר לכבס ולהניח אחר ט' באב, אבל לכבס וללבוש אסור בכל מקום, ב"י. מ"ב אות כ"ב. והיינו אפי' לדעה זו דהרי יש אוסרים וכן נהגו כמו שכותב השו"ע אח"כ.

ש. שאין חוששין לגהץ אותם כיון שהם סמוכין לבשר ומתמלאין בזיעה תמיד, כ"כ הטור, והרמב"ן כתב הטעם שאינם מתגהצים כהוגן ואין זיעה וטינוף יוצא מהם ומטעם שהם קרובין לבשר.

ומה שאין גיהוץ בכלי פשתן היינו בישנים אבל בחדשים יש בהם גיהוץ, והיינו גם בשל

*****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

לגהצן ולהניחן אחר ט' באב, אבל אסור ללובשן ^ה בשבוע זה.
ונהגו לאסור גם כלי פשתן ^א אפי' בכבוס שלנו בין ללבוש בין לכבסם ולהניחם, ואין להקל בדבר כיון שנהגו איסור. ובזמן הזה שאין מכבסין במים לבד כל כיבוס בזה"ז הוי גיהוץ ואסור מדינא אפי' בכלי פשתן.

^{הגה:} ואנו נוהגים להחמיר בכל זה מתחילת ר"ח ^ב עד אחר התענית, אם לא שזה צורך מצוה ^ג, אבל בט' באב עצמו לא תלבש האשה רק חלוק בדוק ^ד, וכן לכבוד שבת לובשים כלי פשתן ומציעים לבנים כמו בשאר השבתות ^ה.

^{הגה:} אסור ליתן בגדים לכובסת א"י לכבסם מר"ח ואילך ^ו, אבל קודם ר"ח מותר לתת לה אע"פ שמכבסת אותם אחר ר"ח ^ז.

ארץ ישראל. מ"ב אות כ"ד.

^{ת.} אפי' היו הכלי פשתן מגוהצין או מכובסין קודם שבוע זה. ב"י בשם הרמב"ן.
^{א.} ועשאו ככלי צמר, וא"כ אחרי שנהגו בהם איסור אפי' במים לבד אפי' להניחם לאחר כך ואפי' ע"י נכרית.

^{ב.} ומי שאין לו אלא חלוק אחד יש להתיר לכבס מר"ח עד השבת. מ"ב אות כ"ט.

^{ג.} שמותר גם בשבוע שחל ט' באב בתוכה. מ"ב אות ל'.

^{ד.} ואם אין לה נקי ובדוק מותר ליתן לכובסת א"י לצורך לבישת לבנים אפי' בט' באב עצמו. כה"ח אות ס"ב.

^{ה.} וואם אין לו כותונת לשבת מותר לכבסה ע"י עכו"ם. מ"ב אות ל"ב. אבל תספורת אסור גם לכבוד שבת, דבלאו הכי אין רגילין להסתפר בכל ערב שבת. מ"ב שם.
^{ו.} והצעת לבנים לכבוד שבת דמותר היינו על השלחן, אבל להחליף סדינים נהגו איסור. ט"ז ס"ק ד' בשם רש"ל. מ"ב אות ל"ג.

^{ו.} אפי' ע"י אמירה בעלמא נהגו איסור, או מר"ח או משבוע שחל בו. כה"ח אות ס"ח. ואפי' לומר לא"י לכבס אחר ט' באב אסור, ולענין כלי פשתן מותר בכה"ג. מ"ב אות ל"ד.

^{ז.} ואפי' תכבס אותם בשבוע שחל בו. מ"ב אות ל"ה מביאורי הגר"א.

עין משפט ו.

או"ח פימן תקנא פנייה ב

ב. מר"ח אב עד התענית ממעטים במשא ומתן ^ה ובבנין של שמחה כגון בית חתנות לבנו ^ט או בנין של ציור ונטיעה של שמחה כגון פרדס שנוטעים למלכים להסתופף בצלו או מיני הדס או מיני אהלים.

ג. אם היה כותלו נוטה ליפול אפי' שהוא של שמחה ^י מותר לבנותו.

ד. אין נושאים נשים ואין עושין סעודת אירוסין ^כ, אבל ליארס בלא סעודה מותר אפי' בט' באב שלא יקדמנו אחר ^ל.

ה. ^ו דוקא משא ומתן של שמחה לצרכי חופה, אבל שאר משא ומתן מותר כדרכו. כ"כ הב"י, ומ"א ס"ק ז', הגם שיש חולקין.

^ז ואפי' צרכי חופה אם רוצה לקנות דבר שלא יוכל לקנותו אחר ט' באב או דבר שאין שהות לעשותו אחר ט' באב מותר, וה"ה אם אחר ט' באב יהיה הדבר יותר יקר והיום בזול מותר לקנותו קודם ט' באב. כה"ח אות כ"א. וכ"כ הבן איש חי בפ' דברים אות ב'.

ט. ^ח ואם התחיל קודם ר"ח לבנות ואם לא יגמרנו יתקלקל מותר ע"י עכו"ם דהרי אפי' בו' אבילות מותר בדבר האבד. כה"ח אות כ"ד.

^ט וביכנ"ס יכולים לבנותו אפי' בערב תשעה באב משום מצוה דרבים. מ"ב אות י"ב. וכה"ח אות כ"ה.

י. משמע דוקא באופן שיש בו סכנה, כ"כ הב"ח ודלא כהט"ז שהתיר משום הפסד ממון. כה"ח אות כ"ט.

^{יא} ולעשות מצוות מעקה מותר אפי' בט' באב עצמו. כה"ח אות ל"ב.

כ. ^{יב} ואם לא קיים פו"ר מדינא מותר כיון שהוא מצוה רק שאין נושאים משום דלאו סימן טוב הוא. ולפי הרמ"א דלצורך מצוה מותר יהיה מותר מדינא, אבל מדברי השו"ע אפי' לצורך מצוה אין להתיר וכן עיקר. כה"ח אות ל"ג.

^{יג} ואין נושאים נשים אפי' בלא סעודה דיש בזה שמחה גם בלי סעודה. מ"א ס"ק ט'. והיום נהגו אפי' אין לו אשה ובנים אסור לעשות סעודה באירוסין. כה"ח אות ל"ה מהב"ח. ואירוסין בלא סעודה אין בזה שמחה. ומה שנוהגים לאכול מיני מתיקה לאו סעודה היא ומותר. מ"ב אות ט"ז.

ל. והגם שבת קול מכרזת מ' יום לפני יצירת הולד בת פלוני לפלוני מהני תפילתו של האחר שימות הוא או היא, אבל אחר שמארס מתייאש האחר ממנה ואינו מבקש עוד רחמים, כ"כ הלבוש.

הגה: ונוהגים להחמיר שאין נושאים נשים מי"ז בתמוז^מ עד אחר ט' באב^נ.

אור"ח סימן תקנא פ"ב

עין משפט ז.

עין בסעיף הקודם

דף מג:

אור"ח סימן תקנא פ"א

עין משפט א.

א. משנכנס אב ממעטין בשמחה^ס, וישראל שיש לו דין עם א"י ישתמט ממנו^ע כיון שמזלו רע.

הגה: מילה שהיא מר"ח אב עד ט' באב נוהגים שהמוהל ובעל הברית ואבי

והמלמד^מ. ואסור לעשות ריקודין ומחולות מי"ז בתמוז אפי' בלא אירוסין. מ"א ומ"ב שם. וישראל שפרנסתו בכלי זמר אצל עכו"ם בבית המשתה שלהם מותר כדי פרנסתו, והיינו מי"ז עד ר"ח, אבל מר"ח אב אפי' כדי פרנסתו אסור, וכן ביום י"ז תמוז^ו עצמו ועשרה בטבת עצמו אסור גם כדי פרנסתו אצל עכו"ם. כה"ח אות ט"ל. ואם מותר להביא מנגנים לכבוד המילה י"ל דזה תלוי במחלוקת אם לצורך מצוה יהיה מותר, ולדעת מר"ן השו"ע אסור, ובלילה של הברית ודאי אסור לכו"ע, והמקילין ביום הברית יש להם על מה שיסמוכו גם מר"ח אב. כה"ח אות מ'. והמלמדים שירה לא ילמדו בימי החורבן. כה"ח אות מ"א.

נ. אפי' מי שלא קיים פו"ר. מ"ב אות י"ח. ומנהגנו שלא לארס ולא לשדך מר"ח אב. כה"ח אות מ"ד.

ס. ממשנה תענית כ"ו והיינו מר"ח עד עשרה בו בכלל. ומי שנזהר שלא לשמוח בעשרה ימים אלו יזכה לעשרה דברים שעתידי הקב"ה לחדש לעתיד לבא כמו שאמרו במדרש רבה פ' בא פ' ט"ו.

ו. וממעטין בשמחה פ"י היינו שאין שמחין כלל כמ"ש התוס' במגילה דף ה' ע"ב. מ"א ס"ק א'. ומ"ב אות א'.

ע. ויינו עד עשרה באב, ואם אפשר עד ר"ח אלול או לפחות עד ט"ו באב זה עדיף. כה"ח אות ג'.

והא"ר כתב דאפשר שמשמע מהגמ' גם ביום י"ז בתמוז עצמו ועשרה בטבת יש להשמט.

הבן פ' לובשין בגדי שבת ז', אבל בלי זה אסור ואפי' בשבת חזון אין מחליפין אלא הכתונת ק' בלבד. ופורשין פרוכת של שבת אם לא שחל ט' באב בשבת ונדחה, שאין פורשין הפרוכת של שבת.

הגה: מי שיש לו נישואין בשבת נחמו, מותר לו ללבוש בגדי שבת ר' בשבת חזון.

עין משפט ב. אה"ע סימן קסא פעיף ח

ח. היו לו ד' אחים ומתו ונפלו נשותיהם לפניו, אם הוא עשיר ויכול לזונן אם ירצה לייבם את כולם מייבם, ואם לא, חולץ למי שירצה ומייבם למי שירצה.

עין משפט ג. אה"ע סימן קסא פעיף א

א. מי שהיה לו נשים רבות ומת, חליצה או יבום של אחת מהן פוטרת כולן.

פ. וכן אמו, כ"כ בח"א. מ"ב אות ד'. וכן אבי אבי הבן ואבי היולדת נהגו להקל ללבוש בגדי שבת הם ונשיהם, וה"ה לענין פדיון הבן. כה"ח אות ז'.

צ. וכאן אפי' לבנים ממש, אבל ביום ט' באב דבעל ברית לובש בגדים אחרים כמ"ש בסי' תקנ"ט סעיף ח' שם לא לבנים ממש.

ו. ומ"מ חדשים אסור ללבוש. כה"ח אות ט', משערי תשובה אות א'.

ז. לענין תספורת לבעל הברית אין להתיר מר"ח, אבל לדעת השו"ע דאין לאסור תספורת רק משבוע שחל בו תשעה באב היכא שתשעה באב חל ביום שבת או ביום ראשון בשבוע שאין דין שבוע שחל בו יש להתיר גם לבעל הברית בתספורת. כה"ח אות י'.

ק. והיינו המעיל ולא החלוק, כ"כ בהגהת המרדכי, אבל י"א דמעיל אסור שזה דבר מפורסם אלא חלוק הפנימי בלבד מותר, וכך דעת האחרונים. והנהוג שלא להחליפו זה מנהג שטות דאינו לובשו אלא משום הזיעה. מ"א ס"ק ד' מרש"ל, והרבה קהלות גם באשכנז נוהגים ללבוש כל בגדי שבת. כה"ח אות י"ג.

ר. אבל לא בגדים חדשים. מ"ב אות ט'. ומ"מ תספורת אסור גם אם הוא חתן. כה"ח אות י"ח.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477